

NATO Trucks and vehicles in detail

CVIČENÍ „COLLECTIVE EFFORT 2004“

Jak je známo, síla armád celého světa se většinou posuzuje podle počtu tanků, děl, bojových letadel a vojáků schopných tuto techniku obsluhovat a vést aktivní boj. Mnohdy se tak zapomíná na ty, bez nichž by tyto bojovníci boj ani vést nemohli. Jedná se o kuchaře, doktory, spojaře, opraváře, zásobovače a vlastně všechny, kteří se o tu „hrstku“ bojujících starají ve dne v noci, za války i v míru. Do roku 1995 se v naší armádě této části ozbrojených sil říkalo TÝL, od tohoto roku pak převzala název zavedený v armádách NATO „LOGISTIKA“. Co si pod tímto pojmem máme představit? Jedna z mnoha definic říká, že logistika je souhrn činností a opatření, jehož cílem je zabezpečit chod nějakého jiného, nesoběstačného systému. Zahrnuje nákup, přejímání, skladování, distribuci, dopravu, opravy a komplexní ošetřování, přísun náhradních dílů, odsuny a opravy, evidenci a konečné likvidaci a prodej materiálu a služeb potřebných pro bezproblémový chod dané organizace, ale i jednotlivého stroje nebo prostředku či jednotlivce. Navíc musí příslušníci a odborníci na tyto oblasti zvládnout i ten samý výcvik jako normální voják i se zvládnutím některých zbraňových systémů. Jejich složení je však velice odlišné. Většinu těchto odborníků tvoří v míru civilní zaměstnanci soustředění na jednotlivých zásobovacích a opravárenských základnách, které však vždy řídí vojáci, kteří tyto znalosti musí mít také. Počty tohoto personálu vždy výrazně převyšovaly (až několiknásobně) počty ozbrojených sil přímo vedoucích bojovou činnost. Vstupem České republiky do NATO a zapojením se do mírových operací vzrostla úloha těchto jednotek. Všechny členské státy aliance, ale i ostatní armády si na příkladech vedených bojů až už historických nebo současných jednoznačně dokazují, že kvalitní a dobře vycvičená logistika je jedinou cestou k úspěchu při vedení bojových operací. Mnohdy se již prokázalo, že její zanedbání vedlo k absolutnímu nezdaru a až k porážce. Počty a mohutnost sil logistického zabezpečení jsou však v přímém zporu s malou a pohyblivou armádou. V míru je tato situace řešena nakoupením služeb logistického zabezpečení v civilním sektoru tzv. „outsourcingem“. Za válečných operací je však nutno mít vycvičenou vlastní profesionální logistiku, která bude plně akceschopná i tam, kde se tyto služby koupit nedají. Dalším problémem mnohonárodních logistiky při účasti na misích jsou různé národní zvyklosti, různorodá technika a používaný materiál. Pro sládnění a secvičení logistických odborností v poli proto slouží mezinárodní logistická cvičení COLLECTIVE EFFORT. COLLECTIVE EFFORT (dále jen CE) je polním cvičením jednotek přímé logistické podpory ozbrojených sil členských států NATO. Jeho hlavním cílem je v polních podmínkách procvičit, prakticky ověřit a předvést odbornou úroveň jednotlivých logistických jednotek členských států NATO při plnění společných úkolů při zabezpečení bojové činnosti svých ozbrojených sil, sladit společnou činnost, vyzkoušet a prověřit jednotlivé pracovní postupy a vyměnit si zkušenosti v obsluze různých národních prostředků. Cvičení má přispět k posílení interoperability logistických systémů NATO při všestranné logistické podpoře operací sil NATO. Cvičení CE byla vždy pořádána ve dvouletých cyklech. Od roku 1994 byla pořádána po jednotlivých odbornostech. V roce 1996 bylo Spojeným velitelstvím NATO Sříd v Heidelbergu tato jednotlivá cvičení spojena do jednoho celku a v roce 1998 se pod novým názvem CE-98, a v nové formě, poprvé uskutečnilo v Belgii. Další plánovaná cvičení na rok 2000 a 2002 však z důvodů plnění úkolů v misích na Balkáně, Afghánistánu a v Iráku byla zrušena. Proto bylo už v roce 2002 rozhodnuto, že další cvičení CE-04 se uskuteční. K jeho organizaci se tehdy přihlásila Česká republika. O důležitosti, nutnosti a složitosti tohoto cvičení svědčí i dvouleté plánovací období pro jeho přípravu. Během tohoto období byla vybrána lokalita pro konání cvičení, stanoven námět a scénář cvičení, procvičované oblasti a nakonec i účast jednotlivých států. Jako nejvhodnější byl zvolen vojenský výcvikový prostor Boletice a posádka Český Krumlov. Po této volbě sice nastaly problémy s volbou právě Českého Krumlova, protože tamní posádka a kasárna měly být v době konání cvičení již opuštěny a zrušeny. Díky cvičení bylo předání kasáren na město posunuto o půl roku až po ukončení cvičení. Vzhledem k tomu, že naše zákony zakazují provádět jakýkoliv výcvik zahraničních jednotek a vojsk mimo vojenské výcvikové prostory, bylo zvoleno jako další výcvikový prostor vojenské letiště v Plané u Českých Budějovic.

Dalším úkolem bylo zvolení oblastí, které se budou procvičovat. Po šestileté přestávce bylo rozhodnuto, že je nutno procvičit co nejvíce oblastí, a proto byly zvoleny tyto: 1. Zásobování PHM, 2. Těžba a zásobování vodou. 3. Vyprošňování, odsuny a opravy techniky. 4. Skladování, distribuce a doprava munice, 5. Manipulace s materiálem, 6. Nakládání techniky na železnici, 7. Přeprava materiálu v závěsu pod vrtulníky, 8. Organizace, sledování a

řízení dopravy. Na základě vybraných oblastí pak byly osloveny státy aliance, kdo se do které oblasti přihlásí a kdo bude za organizaci jednotlivých oblastí řídicím státem cvičení. Po jednání, kdy jednotlivé státy k dané problematice přistupovaly a odstupovaly, se nakonec pro účast na cvičení přihlásilo celkem 9 států: 1. Česká republika, 2. Německo, 3. Francie, 4. Nizozemí, 5. Polsko, 6. Maďarsko, 7. Belgie, 8. Dánsko, 9. Norsko.

Jako pozorovatelé nebo účastníci ve štábu cvičení pak působili představitelé USA, Velké Británie, Estonska, Litvy, Lotyšska a Slovenska.

Zásobování a skladování PHM.

Mimo Dánska a Německa se cvičení v této oblasti účastnily všechny přítomné armády. Cvičení probíhalo na letecké základně v Plané u Českých Budějovic. Cílem bylo zkoordinovat činnost při skladování, výdeji a distribuci pohonných hmot jednotkám. Současně byly sjednocovány postupy při přečerpávání pohonných hmot a ujednocovány rozměry přírub, tlaky. Byly porovnávány normy pro kvalitu a postupy jejího stanovení jednotlivými armádami.

Pro operace s PHM bylo využito stáčíště na železniční vlečce letiště. Na ploše pak byly rozmístěny vaky na skladování PHM, z nich byly pohonné hmoty přečerpávány do přepravních prostředků. Spolupráce v této oblasti je velice nutná. Na jednotlivých misích je vždy stanoven jeden z účastníků jako vedoucí stát a ten pak provádí zásobování všech ostatních účastníků mise.

Těžba a zásobování vodou.

Tuto problematiku procvičovaly armády České republiky, Německa, Francie a Maďarska. Voda byla čerpána z přírodního zdroje – rybníka, upravována na vodu užitkovou a pitnou. Dále bylo procvičováno skladování, transport vody a v některých případech i její další využívání (koupací a dekontaminační soupravy).

Vyprošňování, odsuny a opravy techniky.

Dá se říci, že tato témata byla nejzajímavější na celém cvičení pro svoji akčnost a různorodost. Pro její procvičení byla vyčleněna technika české i německé armády jako technika poškozená a mimo dánskou armádu se jí zúčastnily všichni ostatní cvičící.

Jako poškozená technika zde figurovaly vozidla UAZ, PV3S, T-148, T-72, BVP-1, BVP-2, LEOPARD 1. Kolová technika byla pro účely oprav poškozena střelbou ze samopalů, svržením ze svahu a imitací dopravní nehody, tank LEOPARD pak převrácením na věž. Pro vyprošňování byly použity jak kolová vyprošňovací vozidla všech armád, tak i pásová (VT-55, VT-72, Leopard 1,2, M113, BVPV). Pro následnou přepravu pak bylo použito celkem 12 typů podvalníků s tahači.

Jednotlivé jednotky vyzkoušely přivěšení všech typů nákladních vozidel zúčastněných na cvičení na jednotlivá vyprošňovací kolová vozidla. Při vyprošňování vozidel v terénu všechny cvičící jednotky procvičily vzájemnou spolupráci při obrácení tanku Leopard zpět na pásy, jeho odtažení a naložení na podvalník. Současně bylo provedeno kontrolní naložení veškeré pásové techniky na podvalníky všech armád, porovnány pokyny při nakládání a upevňování.

Technika poškozená střelbou (UAZ, PV3S, T-148) byla opravována mezinárodními týmy opravářů. Prostřeleny byly chladiče, nádrže a jiné části motoru. Výsledným testem bylo nastartování vozidla. Tato část cvičení jasně ukázala, jak je společný výcvik důležitý, a že výměna zkušeností znamená i vznik nových přátelství a získ nových zkušeností. Zároveň umožnila získat poznatky o možnosti použití jednotlivých prostředků, porovnání jejich možností a otestování nově zaváděné techniky.

Skladování, distribuce a doprava munice, manipulace s materiálem.

Na dvou místech VVP Boletice (ve stálém skladu a ve výtvořeném polním skladu) bylo procvičeno skladování, manipulace, distribuce a doprava munice (pěchotní, dělostřelecké i raketové). Do tohoto cvičení se zapojila i technika armády USA která neoficiálně na cvičení přijela. Jednalo se o vozidla M-915 s návěsy a plošinami.

Součástí této oblasti bylo i testování nového způsobu evidence a sledování zásilek. Při manipulaci s materiálem byly porovnány jednotlivé typy vysokozdvizných vozíků, nakládacích plošin (flatrekú), kontejnerů a jednotlivých typů nákladních vozidel všech zúčastněných států.

Přeprava nákladů v závěsu pod vrtulníky.

Tuto oblast po odřeknutí zahraničních účastníků procvičovaly nakonec pouze vrtulníky Mi-17 AČR. V závěsech bylo vyzkoušeno přepravování munice, PHM a techniky. Z techniky byla použita osobní vozidla PEUGEOT a speciální vozidlo belgické armády.

Nakládání techniky na železnici.

Za vydatné spolupráce s ČD byla tato oblast procvičována na vojenské žele-

lezniční vlečce na letišti v Plané u Českých Budějovic. Na přistavené železniční vozy byly postupně nakládána kolová vozidla, kontejnery, palety a jiný materiál. Pro nakládku kolové techniky byla využívána i vojenská prefabrikovaná rampa UNOR (univerzální nakládací ocelová rampa) používaná českou armádou. Bylo procvičeno upevňování techniky a naváděcí signály.

Organizace, řízení a sledování vojenské dopravy.

Cvičení v oblasti vojenské dopravy bylo zahájeno vlastním zplánováním a provedením přesunů a přeprav jednotek na cvičení a skončilo jejich návratem zpět do domovských posádek. Doprava na cvičení byla uskutečněna po silnici, železnici i letecky. Mimo rakouské hranice byly použity hraniční přechody z Německa, Polska i Slovenska (železniční i silniční). Během 26 hodin se podařilo vyložit tři železniční transporty a navést do prostoru autoparku na Podvoři 10 silničních přesunů, což představovalo 500 ks techniky a 1000 osob.

Pro orientaci a řízení provozu bylo poprvé použito nově zavedených dopravních značek podle standardů NATO. Pro řízení provozu, doprovody a kontrolu dodržování pravidel silničního provozu byla využívána mezinárodní vojenská policie a jednotky polské armády.

Ubytování a volný čas.

Jednotky byly ubytovány v kasárnách v Českém Krumlově a na Potvoři. Vzhledem k tomu, že cvičení probíhalo současně s mistrovstvím Evropy ve fotbale byl na nástupišti v kasárnách postaven stan pro 500 osob s prolečným plátnem. Tento stan pak byl svědkem nejen mezinárodních diskuzí o cvičení ale souboji ve skandování při podpoře družstev ve vzájemných zápasech v základních skupinách a příjemných přátelských setkání.

V průběhu cvičení proběhly 2 VIP dny. První byl český národní den, který proběhl za účasti nejvyšších představitelů AČR a druhý za účasti představitelů velení NATO v Evropě. Součástí dne byla i výstava techniky armády AČR na letišti Planá u Českých Budějovic.

Cvičení jasně ukázalo, že rozvíjení spolupráce mezi jednotlivými jednotkami logistiky armád NATO je nezbytné. Výměna zkušeností a porovnání výkonnosti a možností techniky je důležitá pro budoucí plnění úkolů ve společných misích. Tato publikace je pouhým průřezem techniky použité při tomto cvičení.

Popis k fotografiím

strana 3

Na této straně začíná část věnovaná lehkým terénním vozidlům určených převážně pro potřeby velení.

strana 5

Německý bundeswehr byl na cvičení zastoupen v kategorii malých terénních vozidel šesti Mercedesy třídy „G“.

strana 7

Zde jsou dva různé Mercedesy třídy „G“ nizozemské armády. Včetně ambulance se cvičení zúčastnilo 11 těchto vozidel.

strana 8

Francouzská armáda používá tyto lehké terénní automobily Peugeot. Některé z nich byly vybaveny sklopným rámem v zadní části, na kterém jsou upevněny výstražné tabule (začátek konvoje, konec konvoje atd.).

strana 11

Na předcházející straně je několik verzí nového terénního automobilu HONKER polské výroby. Zde je ambulance Iveco také polské armády.

strana 12

Na této dvoustraně je Land Rover LRD110 armády České republiky.

strana 15

Zde je Land Rover LRD110 ambulance české armády.

strana 16

Na této a na následujících stranách jsou detaily militarizovaného civilního tahače Frightliner, který používá US Army pod označením M915A3. Oficiálně nebyly americké jednotky součástí cvičení, ale přesto bylo možné spatřit tyto dva tahače.

strany 22 a 23

Podle štítku na ochranném rámu může být váha celé soupravy 46 tun. Tato vozidla jsou vybavena navigačním systémem GPS, který je umístěn v kamuflovaném pouzdru na střeše kabiny.

strany 27 a 28

Na této dvoustraně je 12tunový hákový nakladač 8x8 MAN (multilift) německého Bundeswehru.

Vlevo je na stejném podvozku 8x8 terénní automobil MAN ve valníkovém provedení.

Na protější straně je německý tankový tahač Faun SLT 56 s 56 tunovým podvalníkem.

strana 30

Tento 30 tunový autojeřáb FAUN V30 je v Bundeswehru ve stadiu zkoušek pro armádní použití. V současné době jsou zkoušeny dva kusy.

strana 33

Dalším speciálním vozidlem Bundeswehru je 20 tunový autojeřáb Liebherr.

strana 34

Na této dvoustraně je 10 tunový autojeřáb stejného výrobce (Liebherr) při nacvičování vlečení lehkého terénního automobilu.

V tomto případě je tažené vozidlo Peugeot francouzské armády.

strana 36

Nahoře je skupina francouzských vozidel před odjezdem ze cvičebního prostoru. Na ostatních obr. jsou zachycena jednotlivá vozidla během příjezdu do prostoru. Na protější straně je hákový nakladač (multilift) Renault.

strany 38 a 39

Hákový nakladač 6x4 Renault VTL/R (multilift).

Vpravo dole je ne zcela často viditelné provedení kabiny s plátěnou střechou.

strana 41

Na této dvoustraně je další hákový nakladač Renault VTL/R. Tentokrát je vybaven plošinou pro naložení standardního kontejneru. Dole je při příjezdu do prostoru cvičení.

strana 42

Na této straně jsou dvě vozidla RABA maďarské armády. Jde o licenční výrobu německých automobilů značky MAN.

Na protější straně jsou tři automobily DAF nizozemské armády. Vlevo dole je lehký tahač návěsů 4x2.

strana 45

Na této dvoustraně jsou vozidla belgické armády. Vlevo je těžký silniční tahač Scania. Vpravo nahoře je hákový nakladač IVECO (multilift) a dole je silniční vyprošovací vozidlo Renault. Většina těchto automobilů jsou civilní s drobnými úpravami jako jsou drátěné kryty skel, nosičů na nářadí a výstroj atd.

strana 47

Na této dvoustraně je autojeřáb Volvo 10T belgických cvičících jednotek. Zde se nacvičuje zapřazení a vlečení polského Honkeru vojenské policie.

strana 49

Zde je klasický silniční tahač Scania 143E s drobnými úpravami pro použití v norské armádě.

strana 50

Tento hákový nakladač Scania 113H má naložený kontejner-cisternu na vodu, která slouží zároveň jako úprava.

Vpravo je silniční vyprošovací vozidlo Scania 113H.

strany 52 a 53

Polsko se cvičení zúčastnilo s nově zakoupenými tahači Faun SLT 50-3 Elefant s 52 tunovými podvalníky. Na podvalníku je nový polský vyprošovací tank VT-55.

Vozidla Mercedes svědčí o další modernizaci polské armády. Na tankovém podvalníku je vyprošovací tank VT-72. Vpravo dole je Mercedes Unimog.

strana 55

Na této dvoustraně je komplet tahače Iveco s podvalníkem, na kterém je vezen vyprošovací tank Bergepanzer 2A2.

strana 57

Kromě skřínových provedení automobilu Star 6x6 je zde také cisterna pro doplňování paliva. Dole je nové provedení valníku 4x4 STAR. Cisterna JELCZ je také palivová.

strany 58 a 59

Nahoře je vysokozdvížený vozík Bundeswehru firmy Stainbock, dole je jiný tříkolový dánské armády. Nahoře je speciální nizozemské manipulační vozidlo. Dole je hákový plošinový nakladač MAN při nakládání vysokozdvíženého vozíku Desta české výroby. Toto nizozemské vozidlo pro převoz nákladu o rozměrech jedné europalety je vybaveno odnímatelnou kabinou s pogramované textilie. Je určeno pro přepravu vzduchem.

strany 60 a 61

Tento francouzský vysokozdvížený vozík prokazoval během cvičení poměrně rychlý pohyb v nepevném terénu.

Zde je militarizovaný civilní kloubový nakladač Werkklust nizozemské armády. Dole je při vykládání palet s municí z plošinového návěsu.

strana 62

Francouzská armáda používala během cvičení také tento civilní nakladač s teleskopickým ramenem Manitou britské výroby.

strana 65

Na této dvoustraně jsou při nakládání a vykládání zachyceny dva multilifty - Tatra 815 Multilift MK IV české armády a MAN maďarské. Při vyjždění z plošiny došlo k propadnutí kola maďarského vozíku zkrz nepevněnou část podlahy a ten musel být následně vyvednut pomocí popruhů.

strana 67

Na těchto dvou stranách začíná pasáž věnovaná pásové technice, která se zúčastnila tohoto cvičení.

Na české straně to byly dva tanky T-72 v provedení M a CZ.

strana 68

T-72M4CZ je připravený v nácvikovém prostoru pro naložení na podvalník. Dole je při přesunu mezi jednotlivými prostory. Vpravo je při přesunu BVP-2, dole je vyprošovací pásové vozidlo VPV na bázi BVP-1.

strana 73

Pro potřeby nácviku tažení a převracení dodal Bundeswehr tanky Leopard 2A4 a Leopard 1A5 (nahoře). Ten byl však dodán bez motoru a všech provozních náplní, aby po jeho převrácení nedošlo k ekologické havárii.

strana 75

Tato dvoustrana je názornou ukázkou, kam až dosáhne zablácení po celodenním pohybu v terénu na tanku Leopard 2A4.

strana 77

Pásová vyprošřovací technika Bundeswehru byla zastoupena typem Bergepanzer 3 BÜFFEL.

strana 80

Kromě modernizovaného VT-55 vlastní výroby byla polská armáda zastoupena v této kategorii vozidel německým Bergepanzer 2.

strana 86

Polská armáda měla na cvičení nejvíce typů pásových vyprošřovacích vozidel. Na této dvoustraně je VT-72 v nové NATO kamufláži provedené stejnými barvami jako u VT-55.

strana 87

Dalším polským vyprošřovacím vozidlem bylo toto na podvozku BVP1.

strana 89

Jedním ze dvou pásových vyprošřovacích vozidel byla tato upravená M113. Tímto vozidlem byla obrácena převrácená Praga V3S české armády (obr. vpravo). Dole je naložená M113 na 56 tunovém podvalníku za SLT 56 Franziska Bundeswehru.

strana 90

Součástí cvičení byly také opravy a dílenské práce. K nim patřila i manipulace s motorem Mercedes-Benz 838 používaným v tancích Leopard řady 1.

strany 94 a 95

Na horním snímku je z leteckého pohledu celý prostor, ve kterém probíhal nácvik čerpání, úpravy a distribuce pitné vody. Na ostatních obr. je francouzský přívěs s úpravnou vody. Nahoře je maďarský hákový nakladač Ural 4320 pro převoz cisterny s pitnou vodou. Dole jsou kontejnerové úpravny Bundeswehru na vozidle MAN (vlevo) a nizozemské armády na vozidle DAF (vpravo).

strana 96

Na této dvoustraně jsou sací čerpadla a úpravna, které používá německý Bundeswehr.

strana 98

Nahoře jsou dvě 8000 litrové nádrže na již upravenou pitnou vodu, vybavení patříci Bundeswehru. Dole je přečerpávací gumová nádrž, ze které odebírá vodu úpravna. Vpravo je sací čerpadlo. Oboje je součástí úpravny vody nizozemské armády.

strany 100 a 101

Nahoře je nácvik leteckého transportu vrtulníkem Mi-17 českého letectva. Vlevo se připravuje transport nizozemského speciálního vozidla, vpravo se přenáší kontejner spítnou vodou. Vlevo dole je pohled na výcvikový prostor, kde se cvičilo vlečení tanků a automobilů. VT-72 právě táhne Leopard 2A4, vpravo nizozemský autojeřáb DAF táhne českou Tatru. Nahoře jsou na podvalníku za Tatrou 815 BVP-2 a VPV. Vpravo a dole je provoz na spojovací cestě mezi jednotlivými cvičišti.

strany 102 a 103

Nahoře je nakládání T-72M4CZ na podvalník za SLT-56, uprostřed na norský podvalník. Vlevo dole táhne polský VT-72 tank Leopard 1A4. Vpravo dole se nakládá Leopard 2A4 na český podvalník P50N. Chvilu klidu před dalším nácvikem. Vpravo dole táhne polský Bergepanzer 2 německý Leopard 1A5.

strany 104 a 105

Součástí cvičení byly také polní opravy vozidel poškozených jak bojovou činností „nepřítele“, tak při dopravních nehodách. Dole je zapřahován francouzský Peugeot za německý autojeřáb Liebherr. Nahoře je převrácená Praga V3S čekající na vyproštění. Dole je převrácení Leoparda 1A5 českým VT-72.

strana 107

Část techniky byla do prostoru cvičení přepravena po železnici.

Vpravo je maďarský Ural a v pozadí Rába/MAN. na ostatních obr. je technika Bundeswehru. kromě standardních plošinových vagonů jsou použity také speciální pro převoz vozidel.

strana 108

Po skončení cvičení je technika Bundeswehru opět přepravována po železnici. Německé tanky byly přepravovány na těžkých 6 nápravových plošinových vagonch Německých spolkových drah (DB). Vpravo dole je 2 nápravový lehký vagon pro přepravu lehčích vozidel.